1874. VI. évfolyam. 228. szám. Csütörtök, november 19.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért;
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Nehány szó hazai iparosaink érdekében.

Budapest, nov. 18.

#) Minden ország vagyoni gyarapodásának egyik főtényezője tagadhatlanul az ipar.

De, hogy minden iparág kellő lendületet nyerhessen, szerintünk a kedvező viszonyok mellett különösen megkivántatik az is, hogy az illető kormányok főfő-közegei az ipartermelés előmozditására nézve hathatós erkölcsi támogatásukat ne vonják meg.

Örömmel konstatálhatjuk elvégre, hogy a magyar kormány irányadó közegei is, ügyelve a kor intő szózatára — hogy ne mondjuk fenyegetésére, — holmi Harapatok s több ily külföldi vállalkozónak, (kik a hazai iparnak nem hogy emelésére, hanem valóságos kárára voltak, a mennyiben a hazai iparnemek több ágára nagy nyomást gyakoroltak) kezdik kiszolgáltatni — az uti czédulát.

Ideje is. Bár elébb jutott volna eszünkbe, mikor még nem égett a gyertya annyira a körmünkre.

A honvédelmi miniszterium alkalmat nyujt a haza iparosainak arra, hogy versenyképességüket bebizonyitsák a magyar honvédség szabad versenyre bocsátott fölszerelési czikkeinek készitésével.

A honvédelmi miniszterium által kiadott szerződési mintának azonban vannak bizonyos pontjai, melyek sajátságosan hangzanak s némi módositást szükségelnek.

Igy egy pont a többi közt azt mondja, hogy „a pályázótól esetleg a szerződött mennyiség ötszöröse is bekivánható, természetesen a kellő időben való bejelentés után."

A mi e pontot illeti: első tekintetre azt mondhatnók, hogy ez csak előnyös lehet a pályázóra, a mennyiben, ha több dolgot kap, nagyobb a keresete is.

Ez a fővárosi iparosokra nézve, — hol elegendő számu munkáskézzel bármikor könnyen rendelkezhetnek, — igenis áll.

Vidéki iparosokra nézve azonban nagyon terhelővé válhatik e kötelezettség, a mennyiben igen nagy kérdés, hogy vajon képes-e hirtelen elegendő számu segédet összetoborzani bizonyos megállapitott időre, hogy kötelezettségének megfelelhessen.

E pontot tehát ugy lehetne módositani, hogy a vidéki pályázók, kik csakis mint konzorczium, szerepelhetnének, ne lennének e pontra erőtetve s az csupán akkor birhatna rájok nézve kötelező erővel, ha önkint magokra vállalják annak teljesitését.

Egy másik pont pedig azt tartja, hogy a honvédség bakkancsai „csakis a fővárosban a honvédelmi miniszterium közegeinek felügyelete mellett volnának készithetők."

Ez már nem méltányos, sőt valósággal sérelmes a vidéki iparosokra nézve.

De még csak elégséges indok sincs e pont érvényesitésére.

Hiszen a vállalkozóknak mintabakkancsot kell a szerződés létrejöttekor átadni oly feltétellel, hogy a mintához hasonló minőségüeket fognak beszolgáltatni.

Már most, ha a vidéki vállalkozó e kötelezettségének netalán nem felelne meg, fönmarad a miniszterium felügyelő közegeinek az a jog, hogy a nem szerződésszerü fölszerelési czikkeket visszavethetik.

Hiszszük, hogy a honvédelmi miniszterium a mintaszerkezet eme pontjain — a méltányosság érzületéből kifolyó sugalatának engedve — mihamarább változtatni fog s erről a vidéki ipartársulatokat is tudósitani fogja.

Csak ily eljárás mellett lehet hatni a vidéki ipar-érdekekre, melyeknek előmozditása a kormánynak kétségkivül egyik föladatát képezi.

— Minisztertanács tartatott tegnap a király elnöklete alatt. Jelen volt mindegyik miniszter. Határozatairól még nem értesültünk.

— A turócz-szent-mártoni iskola megvizsgálására kiküldött bizottságot T.-Sz.-Mártonba érkezésekor a Geduly szuperintendenciájának képviselősége is szerencséltette megjelenésével és pedig hivatlanul. A vizsgáló bizottság saját körében sem vizsgáló tagokul, sem ellenőrökül be nem fogadta s igy kénytelen volt hoszszu orral távozni. Természetes, hogy a mit a patens alkalmával tenni nem akartak, most nagy készséggel tették meg, a protestácziót. Protestácziót adtak be irásban az ellen, hogy őket a vizsgáló bizottság maga mellé nem vette. — A vizsgáló bizottság válasza a „Narodni Noviny" lap szerint az volt, hogy neki (e bizottságnak) az egyetemes gyülés jegyzőkönyvének hiteles kivonata lett megküldve s emlités sincs arról, hogy a Dunán inneni egyházkerület küldöttei részt vehetnének a vádlók és tanuk kihallgatásánál.

— A képviselőház pénzügyi bizottsága a hivatalos lap ügyében kötött szerződést tudomásul vette, s folytatá az igazságügyéri költségvetés tárgyalását; a börtönöknél is takaritottak, itt a kormányt Csemegi képviselte. Az adóügyi bizottság is folytatja müködését; Ghyczy tegnap a minisztertanács miatt nem volt az ülésben.

— Budapesten a terézvárosi klub folyó hó 17-én a kereseti adótörvényjavaslat tárgyában rendkivüli közgyülést tartott, melyen a napirendre kitüzött adóügy beható és élénk vitára nyujtott alkalmat. Dr. Schwarcz Gyula ügyvéd előterjeszté a választmány megbizása folytán ez ügyben általa szerkesztett peticiót, melynek lényege abban pontosul össze, hogy 1) az ipar és kereskedelmet üzőknél csak a valódi jövedelem adóztassék meg. 2) Az esetleg meghatározandó minimál jövedelem alsóbb adóláb szerint adóztassék meg. 3) A kereseti adó csoportbevallások alapján az ugyanazon ipart üzők bizalmi férfiainak közremüködése mellett vettessék ki. A lak vagy üzlet után fizetendő bér adókulcs alapjául ne szolgáljon. A kérvény elfogadtatott.

— Jankut az oláhok a sövény alatt engedték meghalni, s most ünnepélyt rendeznek emlékére. Az oláhoktól e hóbortot még csak könnyen el lehetne türni, de az már botrányos, hogy az ily ünuepélyen a magyar kormány által kinevezett altanfelügyelő, Golga is részt vesz. Még botrányosabb az, hogy Hőszler főispán behunyt szemmel nézi ezt.

— A véderő tárgyában] kiküldött bizottság a katonai nyugdijak tárgyában a honv. ügyér által beterjesztett tjavaslatot ma kezdte tárgyalni.

Az okmánysikkasztás.

(—) Még egyre járja a sajtóban és közszájon az Andrássy-féle jegyzék napvilágra jöttének ügye.

Tegnap a „M. U." után fontos nyilatkozatot közöltünk e tárgyban.

Jól tudjuk, hogy már Ghyczy javaslatai is a bécsi lapban jelentek meg először, a mi méltán visszatetszést keltett a hazában.

Matlekovics egyik felfüggesztett min. hivatalnok ama bécsi lapnak rendes munkatársa is volt. Ugy látszik, legalább több oldalról ezt állitják, hogy ő volna a jegyzék közlője.

A játékba került Zichy közl. ügyér neve is, mintha ez okmányt is, valamint Ghyczy javaslatait ő küldte volna a Pressének.

A vizsgálat majd kideriti a valót.

E botrány felett már több lap elmondá nézetét, s általános az óhaj, hogy a bünös büntettessék érdeme szerint.

Ujabban a „M P." igy ir: A kérdéses jegyzék, mint a postáról érkező iratok, az ugynevezett nagy igtatóba érkezett, honnan azonnal fölbontatlanul a miniszterium elnökségéhez tétetett át; miután czime szerint közvetlenül a miniszter személyéhez volt intézve. Az elnökségnél fölbontatván, az ügydarab elnöki áttekintője oly jelentéktelennek találta azt, (!) hogy nem tartá vissza s a miniszternek arról egy szó emlitést sem téve, visszaküldé a nagy igtatóba az illető szakosztályba leendő beosztás végett. Ez volt az első hibás lépés a kezelésben. Az iktatóhivatal szabályszerüleg beosztá a visszaküldött ügydarabot a vámosztályba, melnnek élén Matlekovics állott. Matlekovics pedig a jegyzéket, mint valami hatodrendü jelentést ily formán intézte el: „ad acta, irattárba teendő." Ugy látszik, a szakosztály vezére nem akart ellenmondásba jönni elnökségével. Ily központi kormányzati kezelés mellett történt aztán meg az a hetedhét országra szolgáló csoda, hogy Bartal miniszter Andrássy grófuak hozzáintézett nagyon fontos jegyzékéről még akkor sem sejtett egy árva szót sem, a mikor már a „N. Fr. Presse" világgá bocsátá. Ez adatokhoz még csak azt jegyezzük meg, hogy az okmány boritéka nem találtatik; innen eredhetett az a hir, hogy az okmány eredeti szövege sincs meg, a mi nem való.

Csillagvizsgálók.

— A Vénus átvonulását észlelni indulnak Kolozsvárra Konkoly Miklós és dr. Schenzel Guidó. E tudományos czélu kirándulásról az ó-gyalai csillagdából ezeket irják a „Főv. L."-nak: Erdélyben nem lehetvén az egész tünemény lefolyását látni, az észlelők csak is egyes momentumokra fognak szoritkozhatni. Kolozsvárott csupán az átvonulás végét láthatják 22 percz és 23 másodperczig, mivel a tünemény épen a felkelő napon történik, már pedig légkörünk folyvást párákkal lévén tele, a napot lehetlen fölkelése után azonnal észlelni. E körülmény tehát elvon párperczet az észlelöktül. Dr. Schenzel Guidó a budapesti egyetem heliometerjét viszi magával, továbbá egy khronographot az ó-gyalai csillagdából és saját óráit. Konkoly Miklós pedig egy háromhüvelyes üstökös keresőt visz a könnyü szálithatás végett. Miután Konkoly egy kis müszerrel fényképezni fog, neki más segédeszközre nincs szüksége. A fényképezés módja, melyet követni fog, kissé eltér a megszokottól; ugyanis dr. Lohse choler-ezüst collodion-papirját fogja használni az ezüstözött negativ üveglemez helyett. Sikerül-e azt a próba mutatja meg. A napfoltok észlelésére ez a mód kitünőnek bizonyult be. Dr. Schenzel Guidó a heliometerrel a nap szélétől a Vénus távolságát fogja mérni, továbbá az időmérő segélyével jegyzi föl, midőn a beállitás történik. Ezenkivül törekedui fognak Kolozsvár és Budapest földrajzi hosszát is távirdailag lehetőleg pontosan meghatározni. E czélra Trefort közoktatási miniszter szives volt nekik megigérni, hogy a távirda-sodronyt naponkint bizonyos időben rendelkezésük alá fogja bocsátani a tudomány érdekében.

Földmivelésünk hanyatlása.

Debreczen, nov. 19.

(t.) Hazánk maig — kevéssé képviselt kézi és gyáripara mellett — alig jelezhető máskép, mint „földmivelő ország." Magyarország népei, a jelenkorig főkép földbirtokszerzésre törekedtek, emellett századokon keresztül ugy a kézmüipar, mint a kereskedés elhanyagoltatott; csak jelentéktelen kevés hazafi és külföldi bevándorló által adott a kézmüipar némi életjelt, a gyáriparnak a czéhrendszer által háttérbe szoritásával. A czéhrendszer, annak közelebbi megszüntetéseig, a czéh tagjait védbástyáiban tartva, akik nyugalommal, gondnélkül élték le különben egyszerü életüket. De ha az iparos nehány száz forintot megtakarithatott, iparát elhanyagolva, birtokot szerzett, s kisebb-nagyobb birtoka mivelésével és baromtenyésztéssel foglalkozott.

A földmivelés néha jól fizetett, de a baromtenyésztés még hálásabb levén, a vállalkozónak jelentékeny hasznot biztositott. Emiatt sok iparosból lett földmivelő, s igy maig is ritka iparos az hazánkban a czéhkorból, ki egyszersmind földbirtokos és földmivelő is ne volna. E tény is bizonyitja, hogy hazánk „földmivelő ország."

Ugyde a földmivelés s vele a baromtenyésztés ma már annyira meddő müködés, hogy nagy és kisbirtokosaink egyaránt szabadulni kivánnak annak nyügeiből, ritkán állván elő oly év, melyben a gazda költségét visszatérülni látná, még kevésbé élvezhet valami nyereséget.

Hajdan gazdagon termő talajunk már — a tulajdonosnak minden erőfeszitése mellett sem hoz 5—8 magnál többet; a rétek pedig száraz, esőtlen éghajlatunkon, baromtápláló széna helyett többnyire bogáncskórót terem, s igy kevés barmunk táplálására oly tápszereket kell alkalmaznunk, amelytől életét tengetve fentartjuk ugyan, de szép, tejgazdag és hustartalmu tenyészállatot nem nevelhetünk s igy minden irányban a megsemmisülés felé vezeti az egyes földmivelőkkel együtt hazánkat — földmivelésünk hanyatlása.

E hanyatlás főoka rejlik a száraz, esőtlen tikkasztó nyár hevében; e tikkasztó szárazság előáll amiatt, hogy kivált a Tisza és Duna közötti hajdan gazdagon termő földünk sikjain hiányzanak a folyóvizek, hiányzanak a terjedelmes erdők, sőt az utak sincsenek élő fákkal szegélyezve. — Olasz, német és más kultur államban annyi téren, mint a Tisza és Duna köze, 10—15 folyó vagy csatotna nedvesiti a földet és a léget s a mellett minden irányban sürün találunk lombdus fákkal beültetett ligeteket, virányos, gyümölcstermő és konyhakerteket, melyek előidézői a nedvet és táperőt kölcsönöző légnek és esőzésnek.

Ahol mégis beállana hosszas esőtlen nyár, a közeli folyókból mesterséges csatornahálózattal a föld megöntöztetik, amire ott nagy gond fordittatik.

Ahol a lég nedves, hazánkban is gyakrabban van eső, a hegyek között, ahonnan több kisebb-nagyobb folyóviz fakad, s igy mindig mérsékelt léget élveznek emberek és állatok.

Azért vannak a müvelt külföldnek oly nagytermetü tenyészállatai, mert jó léggel, gazdag és nemes tápnövénynyel táplálkoznak. Ez állatok tömör husa is sokkal táplálóbb az embereknek; e körülményben találjuk megfejtését azon különbségnek is, hogy amaz országokban az emberek is termetesebb, kifejlettebb alakkal birnak. Ahol pedig a test nagyobb, az erő, a munkaképesség is nagyobb.

Ha tehát akarjuk, hogy Magyarország sik földei termő erejüket visszanyerjék, a Tiszaszabályozás által meggátolt vizkiöntések helyett a Tiszából vezessünk mindazon irányban csatornákat, ahol erre szükség van.

Ezt tanácsolja nekünk Kenessey Kálmán „Visszapillantás" czimü iratában, melyet a „Földmivelési érdekeink" czimü lap 53. számában közlött, mondván: „. . . . be kell vallanom, hogy a szárazságnak leginkább kitett alföldön, az állattenyésztés fokozása nagy gonddal és erőfeszitéssel jár; s midőn e fontos thema fölött gondolkodom, ismét és ismét viszszatérek kedvencz eszmémre, hogy elvégre is nem marad egyéb hátra, minthogy minden lehető vizünket, s ezek között első sorban a Tiszát, fel kell használnunk öntözési czélokra, ha utósó garasunkat kell is ez érdekben mérlegbe vetnünk!"

Erre vonatkozólag már máskor is nyilatkozott lapunk; de ez ügy nagyon fontos arra, hogy azt hazai más lapjaink is, kivált pedig e vidék lapjai felkarolják, s annak megvalósitására minden eszközt mozgásba hozzanak.

A jövő tudorai.

A közoktatásügyér a jog és államtudományi tudorság tárgyában uj rendszert terjesztett az egyetem elé.

Ime főbb pontjai.

A jog- s államtudományi karban, a két különböző tudomány-kör szerint, két tudorság nyerhető, a jogtudorság, s az államtudományok tudorsága. Tudori szigorlatokra rendszerint csak azok bocsáttatnak, kik 4 évi jogi tanfolyamot, mint rendes hallgatók, szabályszerüen végeztek. A miniszter kivételesen olyanoknak is megengedheti a tudori szigorlatok letételét, kik az egyetemi tanulmányok hallgatásához szükséges középtanodai előkészültség kimutatásán kivül irodalmi müködések által tanusiták, hogy az illető tudományszakkal oly sikerrel foglalkoztak, melynélfogva a tudori fok elnyerésére kellő jártasságot szereztek.

A jogtudorsághoz 3 szigorlat kivántatik meg, melynek tárgyai: I. Bölcseleti jogtan az európai nemzetközi joggal; európai jogtörténet,

---

A „DEBRECZEN" tárczája.

ANNA TITKAI.

— Svéd regény. —

Schwarcz Mária Zsófiától.

MÁSODIK KÖTET.

IV. FEJEZET.

(Folytatás.)

— Megakartam próbálni szerelmét, és tudni akartam, hogy a maga iránti szeretetén ejtett sérelmet mikép fogja elviselni. Arról is megakartam győződni, hogy mennyi hatalmam van felette. Óh! istenem, ki se tudom mondani, mennyire sajnálom és bánom ezen cselekedetemet, de sohasem is fogom magamnak megbocsátani, hogy az önkint kinálkozó szerencsét elszalasztottam. A legszerencsétlenebb leány lennék a világon, ha az igaz lenne, hogy te az Éliás szivét tőlem elhóditottad.

Anna mindkét kezével megfogta testvérének fejét, és annak sokáig komolyan szeme közé nézett:

— Tehát valóban oly komolyan szereted Éliást, hogy őt mindenednek tartod? vagy csak a megsértett hiuság mondatja ezt veled?

— Mindenek felett szeretem őt! — válaszolá bensőséggel Lisbet.

— Ugy tehát ismét minden jóra fordulhat, mivel arról meg vagyok győződve, hogy Éliás szeret téged, habár azt sértett hiuságból tartózkodik neked megvallani. Az én személyemet illetőleg pedig nyugodt lehetsz. Belém egy cseppet sem szerelmes, és meglehetsz győződve, hogy soha nem is lesz. Talán megakar téged egy kissé leczkézni, amire valóban érdemes is vagy. Én részemről erősen meg vagyok győződve, hogy Éliás téged szeret, és hogy most már egyedül tőled függ, helyrehozni azt, amit magad rontottál el. Légy okos és előrelátó s tapasztalni fogod, hogy szerencséd cserben nem hágy.

Lisbeth testvérének kebelére veté magát magánkivül volt örömében. Annát arra kérte, hogy ismételje, miszerint őt Éliás csakugyan szereti; megigérte, hogy mostantól kezdve másokkal nem fog kaczérkodni, és minden igyekezettel azon lesz, hogy elkövetett hibáját helyre hozza. Kijelenté, hogy az Éliás irántai szerelmének biztos tudata következtében, sokkal jobban fogja magát viselni, mint eddigelő.

— Igy tehát Thure iránt semmi érdekkel sem viseltetel? kérdezé Anna.

Lisbeth elpirult és szórakozottan tekintett maga elébe.

— Nem, nem kedves Annám! meg kell vallanom, hogy . . . hogy . . . én csak annyit tettem, hogy . . . hogy közönyösségéből kivántam őt kiszoritani, és arra birni, hogy elővigyázati modoráról elszoktassam; ennyi az egész. . . .

— A szegény Thuréval tehát te csak játszottál!

— Anna, soha se teszem többé, susogá Lisbeth és megölelé testvérét. „Meg fogod látni, hogy mindent elkövetendek az Éliás tetszésének elnyerhetése végett."

— Ugy minden jóra fog fordulni, és én a ti lakadalmatokon igen sokat fogok tánczolni, mondá tréfásan Anna.

V. FEJEZET.

Mig a lányok közt a fenebb elősorolt beszélgetés tartott, az alatt Johanna magában buslakodott, és a mult, jelen, és jövő eseményei felett elmélkedett. Ugy tetszett előtte, mintha a mások önzésének esett volna áldozatul. Azt képzelé, hogy első szerelmében csalatkozott, és minden fáradozása amit önszemélyének megkedveltetése végett tett, haszontalanul történt; mert ahoz áll legközelebb, hogy azon egyetlen szivet is, mely őtet igazán szereté, egy háládatlan gyermek tőle elhóditotta. Mig egy részről lelkiösmeretessége folytán igazságtalan dolognak tartá, hogy szerelem nélkül valaki házasságra lépjen, másrészről mégis megelégedést szerzett neki annak tudata, hogy van valaki, ki őtet igazán és hiven szereti. Most ezen vigasztaló tudattól is megfosztva érzé magát és ugy vélekedett, hogy volt imádóját minden áron vissza kell hóditani. E perczben valódi szerencsének képzelé Brotsbacken urnőjévé lehetni. Addig mig a kerületi kapitány hüségében nem kételkedett, a vele való egybekelést sohasem tartá irigylésreméltónak; most midőn attól félt, hogy őt elveszté, mindent más szinben látott.

No de igy szokott az lenni, a mink van, annak nem sok becset tulajdonitunk; a mit elvesztünk, — annak becsét sokkal inkább érezzük.

Azért, a mit elveszettnek hitt, Thurénak legmagasabb foku hódolata sem lett volna most képes megvigasztalni. Thure nem vehette őt nőül, a legközelebb lefolyt héten pedig azon meggyőződésre jutott, hogy még is nem jó dolog, ha az ember magánosan tölti életét. Igen boszantólag hatott reá testvérbátyjától naponként hallani azon szelid és tréfás de még is sértő megjegyzéseket, hogy már ő is maholnap az aggszüzek közé fog számittatni, és emiatt már már azon gondolatra jött, hogy a kerületi kapitány nejévé lehetést óhajtani kezdé. Mely gondolatának teljesülhetését, most már a volt imádónak hütlensége, és annak egy háladatlan gyermek iránt tanusitott hajlama által — véglegesen veszélyezettnek képzelé.

Több mint két óra hoszszat ült már Johanna dívánján és még mindig a keserüséget okozó események felett buslakodott.

Egy kocsi érkezett a házhoz, de ő azt észre sem vette; midőn a szobaleány belépett és jelentette, hogy meg van teritve, csak akkor jutott eszébe, hogy még a konyhába is van valami elintézni valója.

Szobájából ki sietett a nélkül, hogy szokásával ellenkezőleg, a tükörbe csak egy pillantást is vetett volna, majd az étterembe lépett, hol a többiek már csak ő reá vártak.

— Miért váratsz magadra? — szólalt meg kissé éles hangnyomattal a törvényszéki elnök, s ezzel az asztalhoz ülésre kérte föl az ifju urakat, mig Annát, ki egy ablak mélyedésben állt egy tekintetre sem méltatá.

Johanna sem Thuréra, sem Konstantinra nem mosolygott, sőt még Éliással sem tréfálkozott, hanem mélyen hallgatott, magatartása igen büszke és ünnepélyes volt. A törvényszéki elnök szintén hallgatott, arczkifejezése igen komoly volt, minek következtében a többieknek is hallgatniok kellett.

Ezen kellemetlen érzések közt megtörtént étkezés után, — mindenki szobájába távozott.

Midőn Johanna a lépcsőzeten fölfelé haladt, Thure utána ment, Konstantin a társalgási terembe távozó Lisbethet követé, és annak Stokkholmból kapott szép fényképeket mutogatott.

Anna pedig megfogá Éliás karját és halkan igy szólt hozzá:

— Jer velem a kertbe, jó hirrel fogok neked kedveskedni.

Éliás engedelmeskedett.

Anna egy szép terebély fa alatt helyet foglalt, majd a legbensőbb örömmel igy szólt:

— Éliás! véleményemben nem csalatkoztam, ő teljes szivéből szeret téged, és most már kedves Éliás, itt az ideje, midőn bizvást megmondhatod te is Lisbethnek, hogy őt épen ugy szereted, mint azon napon, melyen szivedet előtte feltártad és neki ajánlottad.

— Kedves Anna! azon idő sohasem fog többé visszatérni; te pedig remélem, meg fogsz nekem bocsátani, ha állitásodnak azon részén, mely Lisbethnek irántam való szerelmét akarja bizonyitni, kissé kételkedem.

— És te kételkednél! — kiálta föl egészen meglepetten Anna.

— Édes istenem! hiszen ő nekem maga mondta, és könyhullatás közt vallá meg, hogy csak téged szeret, és senkit mást.

— Ha ez igaz, ugy csak sajnálnom kell Lisbethet, mert én őtet többé nem szeretem.

— Mit beszélsz? ezzel Anna hirtelen fölugrott, összecsapta piczíny kezeit, s álmélkodva nézett Éliásra. Igy tehát engemet te elámitottál.

— Még midőn e tárgyról együtt beszélgeténk, azt hittem, hogy Lisbethet szeretem; ámde már tudom, hogy ez nem igy van.

— Tudod! . . . én meg azt mondom, hogy te semmit se tudsz! — közbe szólt hevesen Anna, — szeretned kell Lisbethet, és én másról hallani sem akarok . . . .

— És te igazán komolyan akarod azt? ugy tehát kénytelen vagyok, de . . .

— . . . Anna, Anna, — hangzott egyszerre a törvényszéki elnök kiáltása. A kiáltás igen haragos hangzásu volt, miért is Anna hirtelen nagybátyjához sietett.

A házba vezető lépcsőzeten találta az elnököt, kinek arczkifejezése semmi jót nem engedett reméleni.

(Folyt. következik.)

tekintettel a hazai jogélet történelmi fejlődésére; római jog; egyházi jog. — II. Magyar közjog; m. magánjog; m. polgári törvénykezés; váltó- és kereskedelmi jog. — III. Büntető jog és eljárás; bányajog; ausztriai magánjog; magyar közigazgatási és pénzügyi jog.

Az államtudományi tudorsághoz 2 szigorlat kivántatik meg, következő tárgyakkal: I. egyházjog, magyar közjog, m. magánjog, nemzetközi jog. — II. Alkotmányi s kormányzati politika; nemzetgazdaságtan s pénzügyi tudomány; a magyar állam statisztikája Ausztriára s Európa főbb államaira való tekintettel; m. közigazgatási s pénzügyi jog.

A szigorlat eredménye fölött szótöbbség határoz. Csak egy szakból tapasztalt gyengébb készültség esetén a szigorlat eredménye fölfüggeszthető, mi ha nem sikerül, az egész szigorlat ismétlésének csak 6 hét leteltével lehet helye. Egyes szigorlatok közt legalább 3 havi időköznek kell lenni, a mely csak egyhangu elfogadtatás esetén szállitható le két hóra.

A szigorlat után a jelölt szabadon választott tárgyról felavatási értekezést tartozik irásban benyujtani, melynek mind tartalom, mind rendszeres kidolgozás tekintetében tudományos becscsel kell birni. Az értekezést a kar két tanár által birálja meg, s ha a szerzőség iránt alapos kételye támadna, kivánhatja, hogy az értekező magát a dolgozat tárgyából kollokviumnak vesse alá. A tudori oklevélben képességi fokozat nem tétetik ki.

A magasb rendi fokkal biró egyháziak számára fönálló kanonjog-tudorság egyelőre föntartatik.

A mindig előre fizetendő szigorlati dijak szigorlatonkint 25, az irásbeli dolgozat birálatáért 20 frtban állapittatnék meg, s visszavetés esetén az egész szigorlat ismétlésekor ujra fizetendők. Pótismétlés esetén a dij 15 frt.

— **Zubovics** magán levelet intézett egy nagyváradi honvedhuszár tiszttársához, melyből a „Nagyv." felemliti, hogy Zubovics Mac-Mahonnál e hó 12-kén tisztelgett, az angol királyné örömének kifejezését tudatá vele, győzelme fölött. Suvarow herczegnő arczképét kérte, — az egyesült államok jockey-klubbja tenger alatti távirattal gratulált. Egyik meghivás a másikat éri, az utczán a járó kelők közt, ha megy, egyszerre vive leshengrois vive la Franche! kiáltásokkal kiséri egy-egy csapat, az is megtörténik, hogy felkapják és éltetve viszik. Az orosz sportmanok is üdvözölték. Zubovics Fedor honvedhadnagy, kit jelenleg annyira ünnepelnek Párisban, 28 éves, Bereg-megyében született, de gyermeksége óta a Jászkunságban tartózkodván, jászkunnak mondja magát. Mint hadnagy a szegedi kerülethez tartozik, de egy év óta szabadságon van. Zubovics ez év május havában jött Kairóból Európába Klapka tábornokkal, ki jelenleg szintén Párisban időzik. A hirnevessé vált lova Seffer pasának titkára s nem sokára ismét viszszamegy Egyptomba, hol egyéb megbizatásán kivül Rotschild számára néhány arab paripát vásárol. Az angol királynő a követség utján gratulált Zubovicsnak és a magyar honvédségnek melynek ily jó lovasai vannak. Táviratí uton üdvözölte őt a dán király is és a német birodalom minden sport-társasága.

Ausztria.

— Starhemberg Kamillo herczeg birtoka a „Presse" jelzése szerint saját kérelme folytán gondnokság alá tétetett. A herczeg részére 8000 frt a herczegné részére pedig 7000 frt évi járadék rendeltetett.

Károly-Ferdinánd főherczeg egészségi állapotáról a negyedik hivatalos jelentés igy szól: „A valamennyire nyugalmas délelőtti állapotot estefele nyugtalanság váltotta fel. Éjjel a beteg félre beszélt és nem tudott aludni. Az ütér lassu és gyenge."

Szinházi szemle.

** Nov. 17-kén adatott **„Az élet szinfalai"**, vigjáték 5 felvonásban, irta Dumanoir és Clairville. Tanulmány és siker tekintetében Együd (Boispoli) játéka volt ez estén legkitünőbb s legügyesebb, bár a többi szereplő is igyekezett az estét kellemessé tenni és ügyes játékukkal jól is mulattatták a közönséget, mint p. o. Rónai Mari, Balázs Ilka, Horváth és Mustó. Legjobban sikerült a Saint Martin (Horváth) lakásán történt felvonás, a 3-ik; az itt fel nem emlittettek is hozzájárultak a jó előadáshoz, melyet kevés számu közönség nézett végig.

—i.— Tegnap **„A szép Helena"** került szinre, látványos operette 3 szakaszban, zenéjét szerzé Offenbach.

Az előadás mindvégig igen élénk kedélyhangulatban tartá a közönséget. Krecsányi Sarolta a czimszerepben fényelgett; igen, mert bátran elmondhatjuk, hogy gazdagabban öltözött szép Helenát alig láttunk még szinpadunkon. Krecsányi S. játékával és énekével is egyaránt megnyerte a közönség tetszését, a tulhajtásoktól gondosan őrizkedett, a nélkül, hogy feszessé vált volna. Menelaust Együd a tőle megszokott eredetiséggel személyesité. Dalnoki Páris szerepében könnyen mozgott, magán dalát méltán tapsolták meg. A két Ajax Horváth és Chován volt, előbbi remek alakitása által tünt ki. Foltényi Chalchasa a szokott kedélyes alak volt. Körösi (Achilles) éneke figyelmet keltett. Philippovics (Agamemnon) és Medgyesiné (Orestes) szerepeiknek közmegelégedésre feleltek meg.

Közönség szép számmal.

Tisza Kálmán inditványa az adóbehajtás ügyében.

☐ Ha e czimet megpillantják olvasóink, legott abban a boldog hiszemben lesznek, hogy — hála a teremtőnek — most már „megfogtuk a verebet", (ha t. i. már elébb sót hinthettünk a tollazatára,) mert adóbehajtásra vonatkozó inditványok is kerülnek szőnyegre. Világosabban szólva, ama hitben élnek, hogy most már oly módozatot találtak ki, melyek az adóképességet annyira emelték, mikép már egyéb nincs hátra, mint eltalálni azt a generális kulcsot, mely az adóösszeg nyitjára találjon.

Tisza ur elméletében kétségkivül sok életrevalóság lenne, ha például Magyarország oly kedvező viszonyoknak örvendene, aminőktől ugyancsak távol esik.

Azonban sajnos, a szép elméletek vára halomra dől, ha azok a gyakorlatban nem érvényelhetők, a földhöz ragadt szegénység miatt, melynek a föld népe nálunk, fájdalom, nagyon is alája van vetve.

Nagyon könnyü azt amugy puszta szóval elmondani, hogy ha egy hó mulva a szegény adófizető, adójának eleget tenni nem képes, akkor pár héttel később meg kell zálogolni s aztán a törvényes időköz után igy meg amugy verjük el rajta a port.

Az is furcsa elmélet a maga nemében, hogy a ki a lefolyt évi adójának eleget nem tett még, nosza rajta! csipjük fülön s kótyavetyéljük el a mi kis holmicskája van!

Ugyan hiszi-e Tisza ur, hogy akad olyan jómódu adóköteles egyén, ki a törvény egész szigorának alkalmazását bevárja, ha egyszer tudja, hogy irgalmatlanul megpergetik az árverelési dobot pitvara előtt, — kivéve amaz igen gyakran előforduló eseteket, a hol el lehet mondani, hogy a kutágost könnyebben meg lehet fejni, mint valamit kisrófolni egyegy insére jutott adóhátralékosból, kik közül sokan lehetnek olyanok, hogy nemcsak adóhátralékát nem képes lerövni, de a betevő falat kenyeret is csak nagy ügygyel-bajjal szerezheti meg a maga és éhező családja számára.

Nem mondjuk mi, hogy Tisza ur ez elmélete — részben — a gyakorlati életben is ki nem állja a sarat, azzal a kis klauzulával, hogy előbb az illető előljáróságok lelkiismeretes részletességgel puhatolják ki, képes-e az illető megfelelni adókötelezettségének saját megrontása és tönkretétele nélkül.

Igen, mert boldog államot csak ott képzelhetünk, ha annak önállósága nem az elcsigázott nép véres verítéke árán alapul.

Azt is szépen megköszönhetnék ám a községi tisztviselők, ha például adóhátrányok miatt felelősekké tétethetnének s azokat fedezni kénytelenittetnének.

Mind igen szép az eféle ugy elméletben, de ugy tapasztaljuk, hogy a gyakorlati életben érvénymagaslatra nem juthatnak el.

Egyébiránt — nézze meg ki-ki az egész inditványt bővebben hogy lássák olvasóink, mik azok, melyek a t. képviselő ur inditványa pontjai közt csiraképesek s melyek nem. A szép törekvés, melyet Tisza ur ez inditványával mutatott, figyelemreméltó, csakhogy ugylátszik, ő saját magaslatáról tekinté a dolgot!

Külföld.

— **Törökország.** A Podgoriczában elkövetett verekedés alkalmából tartott vizsgálat folytan bünösöknek talált egyének 20 évi fogságra itéltettek. A montenegroiak ez itéletet nagyon szelidnek tartják és miatta nagy elégedetlenség tapasztalhatók.

— **Németország.** Ujabb közlemény szerint az Arnim-féle ügy szóbeli tárgyalása f. évi deczember 9-re halasztatott.

A berlini országgyülés a banktörvényjavaslatot illettőleg még nem hozott határozatot. Lasker és Sonnemann azt inditványozák, hogy az angol bank mintájára birodalmi bank alapittassék. Schröder és Richter a kormány előterjesztését pártolják. Bismark az ellene Richter által felhozott állitásokat visszautasitja.

— **Angolország.** A kormány elhatározta, hogy a jövő majus havában két gőzöst fog az északi vidék vizsgálatára küldeni, melyek egyikét Markham fogja vezényelni.

— **Gyulai Pál** a magyar akadémia tagja, drámabiráló, a Kisfaludy-társaság tagja a „Budapesti Szemlé"-ben közlött „Romhányi" czimü ver es elbeszélés negyedik énekében megénekli Görgey Arthurt. A vidék olvasó közönsége e tényből láthatja, hogy a központban a magukat vezéreknek tartók mint gondolkoznak. Görgeyt dicsőitik! Tessék aztán e vezéreket követni — a kinek tetszik. A fővárosi irói körökben Gyulai Pál ur legujabb költészeti terméke nagy indignátióval fogadtatott, a miből egy cseppet sem vont le az, hogy a „Pesti Napló" a szóban forgó költeményt egész terjedelmében közölte, egy német lap pedig forditásban mutatványt közölt a Görgeyre irt dicsőitő versekből. Az „Egyetértés" e tárgyban egy hosszabb czikkben ad kifejezést fölháborodásának s azt mondja, ha Görgey 48-ki szereplését a deákpárti politika szempontja alá akarja vonni, akkor a deákpárt azonos Paskievics és Haynau érdekével. De azt kérdezzük, tudja-e Gyulai ur, mit tenne egy más nemzet, melynek költője oly lépésre vetemednék? A közvélemény hangosan tiltakoznék. De hát mi nem vagyunk az a „más" nemzet. (M. U.)

UJDONSÁGOK.

* **A főiskolai énekkar** által a Vajdai Nagy Lajos emlékére tegnapeste tartott ünnepély igen fényesen sikerült. A müsorozat a szokásos gyászdalon kivül a következő darabokból állott: Csatadal, Magyar dalárdák indulója, mindkettő Huber Károlytól; Népdalok, Doppler Károlytól, s az Étlap, Zöllnertől. Átalában mindegyik darab sikerülten adatott elő, s a többi közt legjobb volt a Csatadal, melylyel az énekkar, valamint egész müködésével — köztetszést nyert. Ez ünnepélyen a jelenlevő özvegy Vajdai Nagy Lajosné urhölgy alapitványának évi kamatából, Kolumbán Áron, Kádár Antal, Szele György, Juhász Ferencz, Dombi Lajos énekkari tagok jutalmaztattak 6—6 forinttal. Az énekkarban most annyi üde, csengő hang van, amennyi ritkán szokott összekerülni, s igy ahoz mostanában a legszebb reményeket lehet kötni.

* **A debreczeni korcsolyázó-egylet** 1874. évi november hó 22-én d. e. tiz órakor a városháza nagytermében közgyülést tart, melyre az egylet minden tagja tisztelettel meghivatik az elnökség által. Tárgy: a leköszönt tisztviselők választása.

* **Ünnepélyes előadás** tartatik holnap este szinházunkban. Szatmári Latkócziné asszonynak, a budapesti nemzeti szinház érdemdus tagjának negyedszázados szini müködése megünnepeléséül, az ünnepelt müvésznő felléptével bérletszünetben adatik: „A mama", a gr. Telekialapitványból 100 arany pályadijjal jutalmazott eredeti vigjáték 3 felvonásban, irta Szigligeti. Felhivjuk ez estére a szinmüvészet barátai figyelmét.

* **A ref. tanitók** tegnap értekezletet tartottak, melyen belkörü ügyeikkel foglalkoztak. A megbeszélés fő tárgyát a gyámintézet és tanitói önképző kör képezte. Ha összetartó buzgalom lesz a tagokban, e szép eszmék bizonyára meg fognak valósulni. Óhajtjuk is, hogy ugy legyen. S azt hiszszük, hogy a ref. egyház és a város gyámolitására bizvást számithatnak.

* **Uj darabra** készülnek szinházunknál. Ez: „Az utósó leugyel követ Budán", vigjáték. Az olvasópróbát ma tarták belőle. A követet Zöldi Miklós játsza.

* **Csokonai emlékére** a főiskolai önképzőtársulat által rendezendő ünnepélyen, a mint halljuk, hölgyeink köréből is többen szándékoznak résztvenni. Az ily ünnepélyek mindig elég szellemi élvet szoktak nyujtani.

* **Eltiltott könyv.** A m. kir. belügyminiszteriuma hatóságokhoz megküldött körrendeletében a Vukillovic Miklós által szerkesztett és Pancsován szerbnyelven kiadott „hazai és általános földrajz" czimü iskolai kézi könyv használatát, mint a melyben hazaellenes tévtanok terjesztetnek, eltiltotta, valamint azok található példányai megsemmisitését elrendelte.

* **Felolvasás.** Folyó hó 20-án pénteken este 8 órakor a kereskedő ifjuság önképző-egylete helyiségében dr. Schwarzer Viktor tanár ur felolvasást tart a „Vegytan, és ennek befolyásáról a kereskedelemre", s előadását mutatványokkal kiséri. Ez alkalomra az egylet tagjait tisztelettel meghivja a választmány.

* **Lukácsiné és Foltényiné**, mint a szinlapról részvéttel olvassuk, betegek. Két ily erő nélkülözése a müsorra nagy hátránynyal van.

* **Beküldetett.** A debreczeni „nőtlen emberek" decz. 5-ikén tánczvigalmat rendeznek. Ezt olvassuk közelebbről a lapokban. Ez ügyhöz szerény nézettel járulok. Ama vigalmat az illetők — amint tudjuk — dijmentesen rendezik. Vajon nem jobb volna-e ez alkalomra bizonyos dijat szabni, vagy az adakozást tetszés szerint megnyitni? Sok jótékony czél vár áldozatra. A nőtlen emberek bálja is jövedelmezhetne valamit. E czélra ajánlom a Rónai mellszobra ügyét. Azt hiszem, hogy a nőtlen embereknek ez nem volna hátrányára.

Egy nőtlen ember.

* **Bacsó Luiz** kisasszony, a mint örömmel értesülünk, szinházunk intendánsának felhivására, hogy t. i. nálunk vendégszerepeljen, kedvező választ adott. Egész közönségünk szives örömmel várja a t. kisasszonyt!

* **A katonai czélokra** használható lovaknak ujabb összeiratását, a honvédelmi ügyérség Debreczen város területére nézve is elrendelvén, — az ezen összeirás eszközlésével megbizott kapitányi hivatal azt még a f. november hóban fogja teljesiteni.

* **Domokos Kálmán** gazdásztanár felhivást intéz ciceróbetükkel irt czikkben a „D. E." tegnapi számában e lap szerkesztőségéhez, az iránt, hogy mutassa ki, mivel tudja igazolni, hogy ő nem tud helyesen irni, s e végett mintegy 8 ivre terjedő kéziratára utal, hogy ebből meritsük adatainkat. Domokos Kálmán körülbelől másfél év előtt irt lapunkba. Igy ő azt igen jól tudja, hogy szerkesztőségünk annyi helyilyel nem rendelkezik, hogy évekről évekre megtarthassa a naponkint összegyülő kéziratokat. De nem is szokás ez egy szerkesztőségben sem. Ha Domokos K. a megsemmisitett papirokra feketeti a sulyt, akkor — tudva — hóra épitett s nagy betüjü felszólalását nem lehet komolyan venni. De ugy látszik, ő azt a lényeges kérdést nyomta előtérbe, hogy vajon tud-e ő helyesen irni? S ha nem tud: minden hibáért egy aranyat ad az árvaháznak. Az árvák hálás tisztelettel hajolhatnak meg e nagy lelkü ajánlat előtt. Az ügy érdekében sajnáljuk, hogy Domokos urnak csupán mintegy félivnyi kézirata van kezeink közt, szerény véleményünk szerint ezért is kapnának az árvák legalább — pár aranyat. — Ezt figyelmébe ajánljuk Domokos Kálmánnak, mert a „helyes irás" elleni vétséget elkövetheti még derekabb ember is, ha ugyan van ilyen. De meg ahoz nagy önhittség kell, hogy valaki magát „csalhatlan"-nak képzelje a magyar „helyes irás" terén, ha eget verné is tudományával. Revolverrel mi nem akarjuk zsebéből kivenni az aranyakat, csak azt mondjuk, hogy boldog volna az árvaház, ha a tollforgatók — irási vétségéért aranyakat kapna. S higyje meg Domokos Kálmán, hogy ő e tekintetben az árvaháznak jó — üzletet csinálhatna.

* **Iparosaink köréből** azon elszomoritó hirről értesülünk, hogy a honv. felszerelés iránti mozgalom igen nehezen indul meg. Itt pedig főkép a a csizmadiák volnának érdekelve. A kedvező alkalom itt van. Ne szalaszszák el azt iparosaink. Jogunk volt ahoz, hogy e munkát iparosaink részére megszerezzük; tehát fel is kell azt használni. Elmulaszthatlan kötelesség, hogy a vasárnapi gyülésre iparosaink képviselőt küldjenek a fővárosba.

* **Ama talált emberhulla** személyleirását körözteti most a városi rendőrség országszerte, kit a mult héten a postakert árkában találtak és kilétét felfedezni nem sikerült.

* **Kuriózum.** A mult hó végén rendeltek meg városunkból Zilahra egy csomag szalonnát, kolbászt s több efélét. Képzelhetni azonban a megrendelő meglepetését, midőn „rendeletére" egy ládában — krinolincsomagot kapott. Egyébiránt az nem nagy ujság a vasutakon, hogy a ládákat elcserélik.

* **A télben** már, ugy látszik, teljesen benne vagyunk, miután a lehullott hónak nyomai is láthatók és két éjjel takaros fagy állott be, mely a sáros föld felszinére meglehetős kérget vont.

* **Egy kis fiut** csipett meg ma a rendőrség; ez lopást követett el. No még sokra viheti.

Bécs, nov. 18.

— A „Debreczen" szerkesztőjének. —

Párisban a Zubovics tiszteletére rendezett diszebéden 24-en voltak jelen. — Többi között: Krusics főhadnagy, Kueffstein gróf, Seillern gr., Zichy gróf. A toasztok sorát Snapper kezdte meg, éltetvén I. Ferencz József császárt; — Munkácsi festész Zubovics lovát élteté. Kueffstein gr. poharát Zubovicsért ürité. Ujfalvi Franczia-országért emelt poharat. — Ebéd alatt egy szolga jött Mac Mahontól, ki meghivta az egész társaságot nov. 19. azaz csütörtökre ebédre.

Előfizetőimhez.

Midőn sorsom jobbra fordulását várám s még remélhetém, hogy a sajtóban megrekedt müveim nyomatásának folytatása iránt t. előfizetőimet megörvendeztethetőleg értesithetem: ennek épen ellenkezője állott be; jóhiszeműségemmel sokan visszaéltek, minélfogva a hitelezők házamat, teikemet eladták. Magam igazolásául, hogy mikint jutottam ennyire, oly dolgokat kellene elmondanom, miket a t. szerkesztőség aligha közölne — még most tehát más időre maradnak, jelesen „Életpályám" egyik legborzadalmasabb szakát fogják képezni. — Előfizetőimnek nem szabad csalódniok, — mert ha házamat s telkeimet elvesztettem is, meg van egészségem, lelki erőm. Istenben való bizodalmam: ezek segitségével egy év alatt bevégzem müvemet, tudniillik: „Legrégibb nyelv a magyar" czimü munkámat; ez megbecsülhetlen szellemi kincsem, kincse a magyar nemzetnek. Ennek árából előfizetőimet kifogom elégiteni, csak türelemmel lenni sziveskedjenek. Budapest, nov. 14.

Táncsis Mihály.

Hazai hirek.

(*) Dr. Kepes Gyula folyó hó 13-kán szülővárosába, beregmegyei Váriba utaztában Beregszászba érkezett, és a pályaudvaron nagyszámu közönség által fogadtatott. — A tisztelgők nevében Jobszty Gyula szolgabiró üdvözlé a vendéget, azután pedig Jandrisics Antal polgármester a város vendégeül hivá meg. — A városban este 6 órakor diszes lakoma volt, melynek végén dr. Kepes önként rövid felolvasást tartott a sarkexpedició élményeiről. Másnap szülővárosába Váriba utazott Kepes szülei látogatására, honnan 3 november 18-án Pozsonyba érkezett, a hol felolvasást fog tartani.

(*) Magyarország herczeg-primása Baján, lelkipásztorkodásának helyén 20,000 frt költséggel iskolát épittet, melynek nincl nagysága — emeletes lévén, mind berendezésére nézve nemcsak faluhelyen, de városban is párját kell keresni. A „M. Á." irja, hogy a herczeg-primás maga szenteli föl a jövő héten az uj iskolaépületet.

Délutáni posta.

— A tegnap délelőtt ő felsége elnöklete alatt tartott miniszter-tanácsban, mint halljuk, mindenelőtt a görög-keleti metropolitaválasztás meg nem erősitése határoztatott el; továbbá Szende honvédelmi miniszter által terjesztetett elő a honvédségnél behozandó szolgálati szabályzat. A miniszter-tanács végével ő felsége Gödöllőre utazott.

— A fegyelmi vizsgálatra vonatkozólag, mely Andrássy gr. jegyzékének illetéktelen közlése miatt folyamatban van, — jelentjük, hogy — végeredményre még nem vitt. — Matlekovics sulyos betegsége miatt orvosi tilalom folytán ki nem hallgatható; Rothfeld állhatatosan vonakodik személyeket megnevezni; Mihók ártatlanságra kideritésén fáradozik; ujabb kihallgatások történtek a kereskedelmi miniszterium többi, az ügygyel kapcsolatba hozható hivatalnokával.

A „Debreczen"
eredeti

MAGANTÁVIRATA.

— **Budapest, nov. 19. A királyné nevenapja alkalmából a középületeken, hajókon nemzeti zászlók lengenek, a vártemplomban fényes ünnepély tartatott; jelen voltak: József főherczeg, a miniszterek, külföldi követek, konzulok.**

Az irók és müvészek társaságának első estélye jövő kedden lesz a „Hungária"-ban.

Rajkovics huszárfőhadnagy Brassóból tegnap este érkezett Bécsbe; rövidebb idő alatt tett ugyanannyi utat, mint Zubovics.

A képviselőházi adóbizottság a községekre nézve az adófizetési egyetemleges kötelezettséget kitörölte.

A pénzügyi bizottság többsége a rendelkezési alapot megszavazta.

A MAMA.

SZEMÉLYZETE:

Mogoriné, özvegy . .	**Szathmáry-Laczkoczyné** asszony.
Czili, leánya . . .	Törökné.
Berki Ákos, Czili férje .	Együd
Ormi Béla, fiatal ügyvéd	Mándoki.
Esztike, árva, Mogoriné rokona	Rónai M.
Szegfü Tivadar, ügyvéd, agglegény . . .	Horváth.
Ugri Miska . . .	Mustó.
Szobaleány . . .	Boránd H.
Ur	Körösy.
Pinczér	Nagy.

Történik Pesten, Mogoriménál és egy fogadóban.

— **Bécsi tőzsde** nov. 19. (Távirati tudósitás.) Ezüst 104.65, cs. arany 5.26; Napoleonarany 8.90.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KAROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Magyar észak-keleti vasut.
24,977/1874.

Hirdetmény.

A nyiregyháza-kisvárdai vonalrészen minden szerdán és szombaton közlekedő 351 és 354. számu személyszállitással egybekötött teher-vonatok folyó év deczember hó 2-iktól kezdve, csak minden szerdán fognak közlekedni.

Ezen vonatoknak menetrende azonban változatlan marad.

Budapesten, 1874. november havában.

A vezérigazgatóság.

612 3—3

Eladó földbirtok.

A Macson 3 nyilas váltott föld tanya nélkül eladó. Értekezhetni nagypéterfián 949. szám alatt a tulajdonossal.

610 3—3

Árverési hirdetés.

Alólirott bir. végrehajtó, a p. p. r. t. s. 434. §-a értelmében ezennel közzéteszi, hogy a hadházi kir. járásbiróságnak f. évi 610. t. k. számu végzésével — **Makrai Mihály és neje** részére, özvegy **Tóth Lajosné**, mint gyermeke gyámja ellen is, az utóbbitól lefoglalt és 800 a. frtra becsült, hadházi 1918. sz. tjkben felvett házasudvar, megrendelt árverése f. évi julius 20. és augustus 17-én, a becsár meg nem igérése miatt, nem sikerült: ezen kovácsmühelynek is használható házasudvarnak harmad izbeni eladása a hadházi kir. járásbiróságnak f. évi 1347. tk. sz. végzése folytán f. 1874. évi november hó 30-ik napján délután 3 órakor fog eszközölteni, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdekelt ingatlan emez árverésen a a p. p. r. t. s. 437. §-a szerint szükség esetén becsáron alól is eladatni fog.

Kelt Hadházon 1874. nov. 10.

Bódogh Zsigmond,
bir. végrehajtó.

613 3—3

Hirdetmény.

A csányi tisztartóság részéről közzétudomásul adatik, miszerint Csány és sashalmi gazdaságban 200 darab szarvasmarha buzatöreken és szalmán leendő taleltetés végett elvállalatik.

Feltételek a tisztartóságnál Csányon megtekinthetők, bérmentes levelek p. Hatvan küldendők.

Ruszinkó Antal,
tisztartó.

607 3—3

Debreczen, 1874. nyom. a rész. társ. könyvnyomdájában.